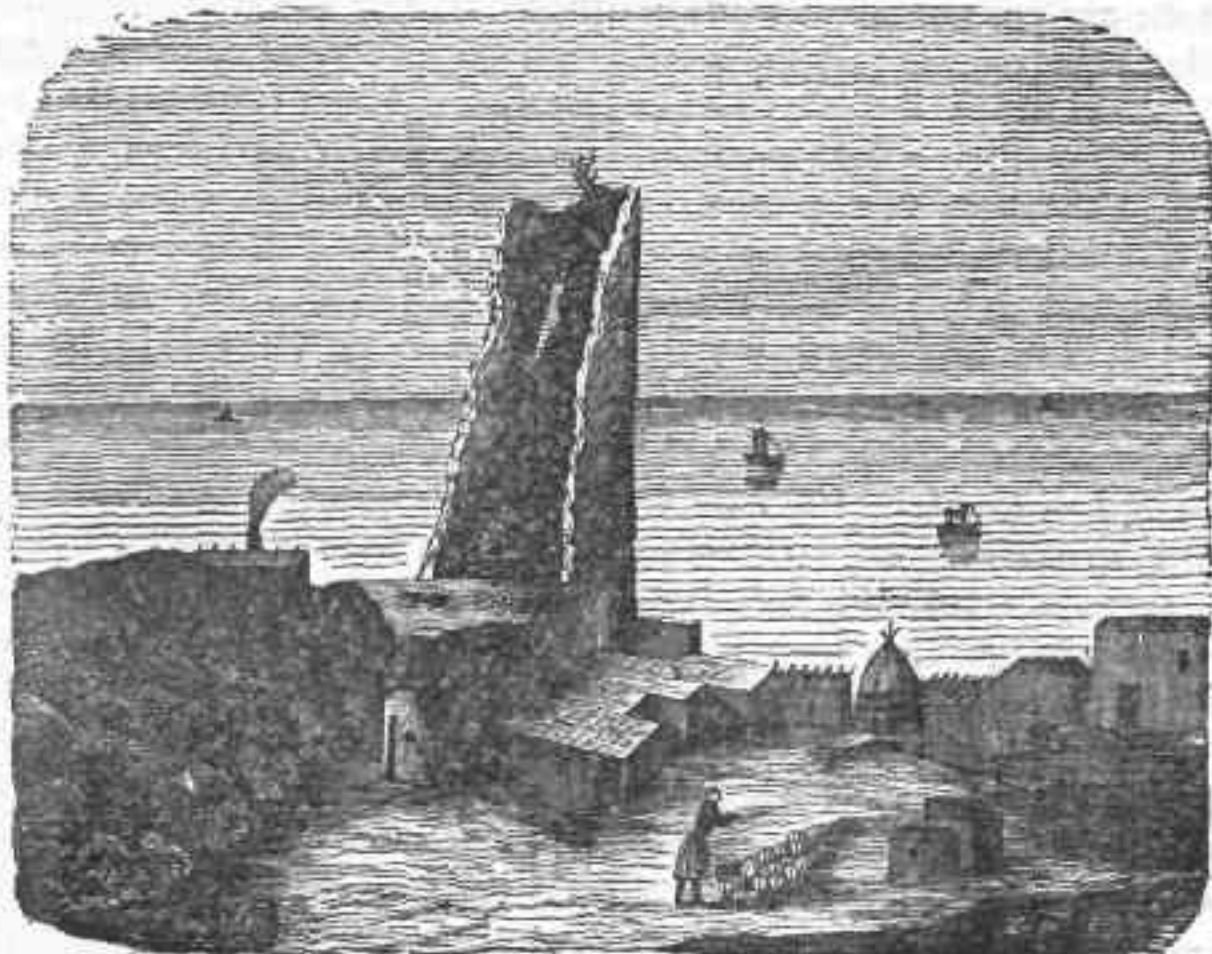

στανον ἀμπελώνες, τὰ εὐτιώδη καὶ εἰς ἡμᾶς προΐοντα τῆς Ταυρικῆς παραλίας. Ταῦτα τῶν Ταυροελλήνων τὰ ὀχυρώματα διήγειραν ἤδη εἰς τὸν Μεσαίωνα τὴν προσοχὴν καὶ τῶν ἀλλοδαπῶν, ἐνῶ περὶ τὴν μέσσην τῆς δεκάτης τρίτης ἐκατονταετηρέδος ὁ Γαλλικὸς πρὸς τοὺς Τατάρους ἀπόστολος 'Ρουβίκιος κατηρέθηνεν ὅχι ὀλιγώτερα τῶν τεσσαράκον-

μύθησάν ποτε ὑπὸ τῶν βαρβάρων (τῶν Πατζινακίων;)· πόλεις μὲν πλείους ἢ δέκα, κῶμαι δὲ οὐκ ἐλάττους πεντακοσίων, ἀλλὰ καὶ αἱ σήμερον ἀκόμη ἀνεξέλειπτοι ὀνομαστικαὶ τόπων, περιωπῶν μὲν ὡς Βίγλα, Κίστρα, Καστέλλα, κλεισούρων δὲ Λάπαθος, Λιμένα, Πελέκι, Πόρτα κ.λ. καὶ χωρίων 'Αλουστον, 'Αμπελάκι, Βρύσις, Γράμματα, Καγ-

* Αλουστον.

τα 9), μόνον ἀπὸ Χερσῶνος μέχρι Σουγδαίας, δηλαδή εἰς διάστημα μόλις ἑκατὸν εἰκοσι χιλιομέτρων. Καὶ οὗτος ὁ ἀριθμὸς, μολονότι μέγας, ὁμῶς δὲν εἶνε ὑπερβολικὸς, διότι ἀποδικνύεται ἀπὸ τὰ μέγιστα τοῦδε μᾶλλον ἢ ἥττον διασπέντα ἐρείπια. Ὅποια δὲ καὶ πόλεις ἦσαν αἱ κῶμαι αἱ προφυλαττόμεναι διὰ τῶν ἐρεισμάτων αὐτῶν, τοῦτου εἶνε τακμήριον ὅχι μόνον ἢ ἀπόφρασις τοῦ ἀνωνόμου στρατηγοῦ, ὅτι ἐ.η-

φας, Κήπια, Λαμπάδα, Λάσπην, Μάρμαρα, Φόρος καὶ ἀναριθμῶν ἄλλων, ἐκ τῶν ὁποίων ἀπαντῶμεν τινὰ εἰς τὴν ἀρχαιότητα.

Τοιοιούτως ἡσφαλισμένοι οἱ Ταυρικοὶ Ἕλληνες διήγαγον βίην ἰδιόβρυθμον, πολιτευόμενοι δημοκρατικῶς πῶς. Ἡ ὑπερτάτη ἐξουσία δικαιοματικῶς, βέβαια, ἀνήκειν εἰς τοὺς Αὐτοκράτορας τοὺς Βυζαντινοὺς, ἐξ ὧν τινὲς καὶ διέτριβον ἐνίοτε ἐκεῖσε, ἀλλ' ἀπὸ ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος ἀπέλυσε παντὸς φόρου τὴν Χερσῶνα, ἥτις μετέπειτα πολὺν καιρὸν ἐθεωρήθη ὡς ἡ πρωτεύουσα τῆς Ταυρικῆς καὶ ἀπετέλεισεν ἴδιον θέμα, ἔχουσα ἴδιους ἀρχοντας, ὀνόματι Πρωτεύοντες, οἱ διάδοχοί του ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον λόγῳ μᾶλλον ἢ ἔργῳ ἐκυρίευσαν τῶν ἐνταῦθα. Εἶνε ἀληθές, ὅτι κατὰ τὸν Πορφυρογέννητον ὁ Θεόφιλος ὠρίσε « τὸν Πρωτεύοντα καὶ πάντας ὑπάκειν τῷ Βασιλικῷ Στρατηγῷ », ἀλλὰ ἀναγινώσκοντες τὸν Κωνσταντῖνον Μανασσῆν, τὸν Λέοντα Γραμματικόν, τὸν Σίμωνα Μάγιστρον, τὸν Κεδρηνόν, τὴν Ἄνναν Κομνηνὴν καὶ ἄλλους περιγράφοντας τοὺς συνεχεῖς καὶ εὐτυχεῖς πολέμους τῶν Χερσονησίων, ποτὲ μὲν ἐναντίον τῶν Αὐτοκρατόρων, ποτὲ δὲ ἐναντίον τῶν Στρατηγῶν, δὲν δυνάμεθα νὰ δώσωμεν τινὰ βαρύτητα εἰς τὸ διάταγμα τοῦ Θεοφίλου. Πρὸ πάντων δὲ συνέπραξε τῇ αὐτονομίᾳ τῶν Ταυρικῶν ἡ ἄλωση τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Λατίνων. Ἐξ ἐκείνης τῆς ἐποχῆς ἀναφάνονται μετὰ ζύτων, ὡς καὶ εἰς ἄλλας ἐπαρχίας τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους, αὐτεπάγγελτοι ἡγεμόνες, καλούμεναι Ἑλληνηστὶ « Αὐθένται »,

9) Il y a de grands promontoires ou caps sur cette mer depuis Kersona jusques aux embouchures du Tanaïs et environ quarante châteaux entre Kersona et Soldaia (Σουγδαία), dont chacun a sa langue particulière (proprum idioma). Il y a aussi plusieurs Goths, qui retiennent encor la langue Allemande (ὡς τὴν σηλ. 46). Aiant passé les montagnes vers le nord, on trouve une belle forêt et une plaine. . . . Cette campagne étoit habitée par les Comans, avant la venue des Tartares, et ils contraignoient toutes les villes sus-dites, châteaux et villages de leur paier tribut. Ἡ περιγραφή τοῦ Ταυρικοῦ ἐξεδόθη Λατινιστὶ ὑπὸ 'Ακλουύτου (Hakluyt, Collection of the early voyages, travels and discoveries, of the English nation, Ed. 2 London 1809, Γαλλιστὶ δὲ ὑπὸ Βεργερονίου (Bergeron, Recueil de divers voyages curieux faits en Tartarie etc. Leide 1729. Σελίς 4. κτλ.).